
§ 1 Justering av protokoll

Protokollet för den 27 oktober justerades.

§ 2 Anmälan om subsidiaritetsprövning

Andre vice talmannen anmälde att utdrag ur prot. 2023/24:12 för torsdagen den 16 november i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in från miljö- och jordbruksutskottet.

§ 3 Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2023/24:150

Till riksdagen

Interpellation 2023/24:150 Arbetsmarknadsbegreppet i sjuk- och aktivitetsersättningen

av Jessica Rodén (S)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 24 november 2023.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 16 november 2023

Socialdepartementet

Anna Tenje (M)

Enligt uppdrag

Andreas Krantz

Expeditionschef

§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Motioner

2023/24:2769, 2773 och 2774 till miljö- och jordbruksutskottet

§ 5 Svar på interpellationerna 2023/24:88 och 103 om konsekvenserna av höjd skatt på husbilar

Anf. 1 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru talman! Gunilla Svantorp har frågat mig hur jag arbetar för att minska riskerna för att husbilsbranschen går under till följd av förändringar av fordonsskatten för husbilar.

Thomas Morell har frågat mig hur jag avser att agera för att en förändrad fordonsskatt för husbilar inte ska få negativa konsekvenser för husbilsägare eller för de företag och anställda som bygger, säljer, utrustar och sköter husbilar.

Det finns inget förslag från regeringen om att höja fordonsskatten för husbilar. I stället föreslår regeringen sänkta drivmedelsskatter, vilket gynnar alla drivmedelskonsumenter, även husbilsägare.

Skatteverket och Transportstyrelsen arbetar med att uppdatera hur bestämmelserna om fordonsskatt efter skälig grund ska tillämpas. Bestämmelserna om att fordonsskatten i vissa fall ska beräknas efter skälig grund har funnits länge och innebär att Skatteverket i vissa fall tillämpar en form av skönsbeskattning, det vill säga att Skatteverket utifrån tillgänglig information beräknar skatten om exempelvis exakta uppgifter om ett fordon saknas. Arbetet ingår i myndigheternas uppgift att tillämpa reglerna.

För regeringen är det naturligtvis viktigt att fordonsbeskattningen inte leder till oönskade effekter för någon typ av fordon, inte heller för husbilar. Regeringen följer därför frågan. Regeringen har dock redan lämnat förslag om sänkta drivmedelsskatter, vilket får betydelse inte minst för husbilsägare.

Anf. 2 GUNILLA SVANTORP (S):

Fru talman! Jag säger tack för svaret till finansministern, men ärligt talat tycker jag inte att det var så mycket till svar.

Man kan fundera på hur mycket finansministern egentligen vet om husbilsbranschen. Jag tänker därför att det kan vara läge att starta denna morgon med att folkbilda lite om hur husbilsbranschen ser ut.

Det är 140 företag runt om i vårt land som sysselsätter 2 500 anställda och omsätter 14 miljarder i Sverige. Husbilsgäster omsätter 2 miljarder på svenska campingar varje år. Man säljer 4 000 nya respektive 20 000 begagnade husbilar per år. I Värmland, där jag bor, finns 23 företag med 90 anställda. Det är ganska många för att vara ett litet län, som Värmland är. Deras omsättning är 1 miljard. Det är alltså en viktig bransch för väldigt många.

Vi vet också att besöksnäringen är en av de viktiga branscher som vi har i Sverige. Detta förslag kommer att leda till att både tillverkning och ägande av husbilar går ned om det skulle bli verklighet. Även om finansministern påstår att det inte finns något förslag påstår branschen något annat, nämligen att det finns ett förslag.

I nuläget har vi 110 000 husbilar registrerade i Sverige. Det innebär att vi ligger i Europatoppen. Men problemet, och anledningen till att jag ställde denna interpellation, är att husbilar inte har någon egen klassificering ur skattesynpunkt. Vi i Sverige har alltså inte samma regler som man har i övriga Europa. Detta att vi tolkar regler lite annorlunda är något som vi även tidigare har stött på inom infrastrukturuområdet.

Jag skulle vilja veta mer om vad det är som gör att Sverige mäter ut sig och har annorlunda regler än alla andra, något som missgynnar en stor bransch. I vårt system har vi samma skatteklass för husbilar som för andra typer av fordon, fast det skiljer mycket mellan antal körda mil. En husbil körs i snitt 36,2 procent av körsträckan för en annan bil inom samma klass. Till exempel körs en lätt lastbil ungefär 1 389 mil per år och en personbil 1 490 mil per år. Ändå jämföras dessa ur skattehänsyn.

Därför är min fråga till finansministern varför man inte som i många andra länder ser till att ha en egen klassificering av husbilar, när de är så viktiga för många branscher.

Anf. 3 THOMAS MORELL (SD):

Fru talman! Tack för svaret, finansministern! Jag kan inte nog betona det som Gunilla Svantorp sa för en liten stund sedan om hur många som faktiskt är beroende av husvagnsbranschen och husbilarna och av campingen över huvud taget. Det är 140 företag med 2 300 anställda. Det är väldigt många människor som är beroende av en hel bransch, och den riskerar att gå om intet om detta förslag vinner kraft.

Det är lite roligt att få använda siffror i en debatt med finansministern. I svaret säger ministern att man sänker drivmedelsskatterna. Det kompenserar inte på långa vägar det som kommer att ske. Jag utgår från ett fordon som jag vet beskattningen på i dagsläget: 16 817 kronor. Samma fordon skulle, enligt dessa beräkningar, landa på ungefär 43 000 kronor i årsskatt. Det blir en diff på 26 183 kronor per år. På tre år är det 78 549 kronor.

Kan man då på något sätt få tillbaka dessa pengar med hjälp av sänkta drivmedelsskatter? Enligt Trafikanalys körs en husbil 539 mil om året i snitt, enligt 2021 års beräkningar. Om man utgår från det och tänker sig en sänkt skatt på exempelvis 4 kronor tar det 36 år att få tillbaka de slantar som bara är diffen mellan nuvarande skatt och det här förslaget. Har man en sänkning av bränslepriserna på 5 kronor tar det 29 år. Skulle bränslepriserna sjunka med 10 kronor tar det 15 år innan pengarna är tillbaka.

Att det blir lägre skatt på bränsle är inte ett skäl nog för denna beskattning. Precis som finansministern säger finns det inget politiskt förslag, men två myndigheter arbetar med detta. Man har detta med skälig grund som en utgångspunkt. Men inget annat land i Europa gör samma tolkning. Vi har landat helt fel i förhållande till övriga Europa. Då måste man ställa sig frågan varför vi hamnar så fel i beräkningen i Sverige och varför inget annat land i Europa gör samma tolkning av regelverket. Det är lite spännande.

Jag nämnde tidigare exemplet 43 000 kronor i årsskatt på ett fordon som kör 539 mil. Det är ingen skälig grund. Det som en tung lastbil får betala i skatt är också för mycket sett till konkurrenssituationen i övriga Europa.

Det är lite intressant att jämföra siffrorna. Jag kollade i morse, och årsskatten för en fullstor lastbil ligger på 14 142 kronor. Bara det är mycket och utsätter en hel bransch för skev konkurrens. Men om man jämför den siffran med förslaget på 43 000 kronor för en husbil, som har som huvudsaklig uppgift att vara en bostad, ser man att det blir helt tokigt.

Jag utgår ifrån att regeringen kommer att ta ett samtal med de två myndigheterna. Här måste man göra en ny beräkning, för detta blir inte bra.

Anf. 4 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru talman! Jag vill tacka båda interpellanterna såväl för frågorna i interpellationen som för beskrivningen av denna bransch, som är viktigt för många.

Som interpellanterna var inne på handlar det både om jobb och om en hel bransch. Det handlar också om att husbilsägande är förknippat med mycket glädje för väldigt många människor runt om i Sverige.

Jag har först och främst stor förståelse för att många husbilsägare generellt har det tufft just nu beroende på hög inflation och mycket som pressar på i ekonomin. Det är extra viktigt för mig att poängtera och understryka det som Thomas Morell var inne på, nämligen att det inte finns några förslag från regeringen om att ändra fordonsskatten för husbilar.

Jag vill påminna om det vi gör. Vi sänker drivmedelsskatten både i år och nästa år, och vi kommer också att förändra reduktionsplikten, vilket kommer att spela stor roll för den berörda gruppen. Detta är viktigt därför att det självfallet även fortsättningsvis ska gå att vara husbilsägare i Sverige.

Vi är inne på myndigheternas arbete, och som finansminister kan jag inte lägga mig i det som Transportstyrelsen eller Skatteverket gör i enlighet med sina instruktioner. Jag vill ändå vara tydlig: För regeringen är det viktigt att fordonsbeskattningen för husbilar inte får oönskade effekter på något sätt. Därför tänker jag och vi följa frågan väldigt noga framöver.

Anf. 5 GUNILLA SVANTORP (S):

Fru talman! Tack, finansministern, för tydliga svar!

Något som jag funderar över är det som finansministern sa om att det är viktigt att det ska gå att vara husbilsägare i Sverige. Det kan vi verkligen hålla med om, men det är också viktigt att de husbilar som man äger i Sverige så långt det går är tillverkade i Sverige.

Om förslaget blir verklighet vet vi att tillverkningen av husbilar kommer att sjunka, och då försvinner det en mängd jobb från Sverige. I stället får vi importhusbilar. Detta är inte bra, och det vill vi verkligen inte se. Därför är det viktigt att förslaget inte blir verklighet.

Både finansministern och jag vet att regeringen styr myndigheterna, till exempel genom regleringsbrev, och då är det viktigt att där tala om vad man tycker är viktigt.

Vi vet också att någon gång i våras – jag kommer inte ihåg vilken månad – gjorde hela husbilsbranschen en hemställan till finansministern där de bad om att få en rättvis, förutsägbar och långsiktigt hållbar beskattning för husbilar så att de vet vad som gäller framöver och vet om de vågar investera eller inte. Jag vet inte om de har fått något svar på denna hemställan, men det skulle vara intressant om finansministern kunde säga något om hur den hanteras.

Det är ganska intressant att vi får svaret att man inte ska göra någonting men att man sänker skatten på drivmedel. Det är ungefär lika dumt som när klimatministern står och säger att man tar bort bonusen för elbilar samtidigt som man satsar jättemycket pengar på att vi ska ha laddinfrastruktur i hela Sverige. Vilka är det som ska ladda genom denna laddinfrastruktur? Vi ser ju att elbilsförsäljningen bara sjunker.

Det är klart att det är jättebra ifall drivmedelsskatten sänks, men om förslaget samtidigt leder till att folk inte har några husbilar spelar det ju

ingen roll om man sänker den skatten. Det viktiga är att vi har en bransch som vet vad som är långsiktigt hållbart framöver.

En av de absolut viktigaste sakerna är långsiktigheten, för det handlar om en jättestor och tung investering. Det är vanliga människor som köper husbilar i dag. Det är väldigt ofta de som säljer sina hus och som i stället för att köpa en sommarstuga eller något annat köper en husbil. Det är folk som har varit ute och jobbat och som så att säga är vanliga svensson. De behöver veta att den investering de gör är långsiktigt hållbar och inte kommer att förstöra hela deras ekonomi, vilket det liggande förslaget kan leda till.

I ett skriftligt svar på en liknande fråga i våras svarade finansministern att det är viktigt att fordonsbeskattningen är rättvis och inte leder till oönskade effekter för någon typ av fordon. Det är ungefär vad finansministern sa nu. Det är därför viktigt att finansministern i dag är tydlig och ger branschen beskedet att det inte kommer att komma ett sådant förslag som de pratar om. Detta tycker jag är jätteviktigt. Jag vill veta, finansministern: Är det svaret till husbilsbranschen i dag?

Anf. 6 THOMAS MORELL (SD):

Fru talman! Jag tackar för svaret.

Husbilsbranschen, eller campingbranschen kanske man ska säga för att det ska bli mer korrekt, är en folkrörelse.

Campingrörelsen är också den första kontakt som väldigt många ungdomar får med arbetslivet. Jag har campat sedan 1980, så jag tror mig ha lite erfarenhet från den verksamheten. Man ser ofta ungdomar som jobbar på campingar, tar emot gästerna, hjälper till och serverar och ser till att det är rent och snyggt där. Detta är en jätteviktig del i att unga människor får komma ut i arbetslivet. När förslag riskerar att slå undan benen för denna typ av verksamhet måste man reagera.

Dessutom är det, som vi har belyst här under debatten, många människor som får sin försörjning från att bygga husbilar. Sedan har vi hela serviceorganisationen och allt som är runt omkring. Det är klart att dessa människor är oroliga för sitt arbete.

Vi ser dessutom att försäljningen redan har dalat därför att man inte vet hur det kommer att bli eller hur skatten kommer att se ut när vi har passerat nyårsafton. I värsta fall landar det på 43 000 kronor i årsskatt för fordon som går drygt 500 mil om året. Då kanske många säger att det går att ställa av dem. Ja, det kanske man kan göra, men det är inte alla försäkringsbolag som accepterar det utan man är tvungen att ha fordonet påställt för att det ska kunna vara försäkrat. Detta är också ett bekymmer.

Det blir väldigt fel sett till nivån på skatteuttaget för just denna fordons-typ jämfört med andra fordon som beskattas i Sverige. Tittar man ut i Europa ser man att det landar helt galet här jämfört med andra europeiska länder. Inget annat land kan jämföra sig med oss. Detta får till effekt att försäljningen minskar, och det har den redan gjort.

Vi kommer i stället att få import av treåringar, alltså husbilar som har passerat tre år från första registreringsdatum, vilket knappast kan vara önskvärt. Samtidigt har vi slagit undan benen på våra tillverkare här i landet, och i stället importeras äldre fordon som är tillverkade någon annanstans.

Prot. 2023/24:32
17 november

Svar på
interpellationer

Här finns all anledning för regeringen att agera och tala om för myndigheterna att detta inte blir rätt och att en översyn måste göras. Man behöver inte gå in och peka exakt i detalj, men man kan ändå vara tydlig när man ger instruktioner om vilka effekterna inte får bli.

En tung lastbil som kan rulla 30 000 mil på ett år har 14 000 i årsskatt, medan en husbil som går 539 mil har 43 000. Redan där ser man att vägskålen tippas alldeles fel.

Jag utgår ifrån att regeringen tar tag i frågan. Det är viktigt för dem som arbetar i branschen, det är viktigt för hela campingorganisationen och det är viktigt för de ungdomar som kommer ut i sitt första arbete just inom campingbranschen att man inte slår undan benen för alla dessa människor. De är 1 miljon till antalet – bara det!

Anf. 7 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru talman! Jag vill återigen tacka för dessa två viktiga interpellationer. De berör många människor. Förutom allmänna kostnadsökningar på grund av inflationen och att det är tufft för väldigt många skapar detta också väldigt stor osäkerhet.

Jag vill understryka några saker. Först och främst, som jag sa i mitt tidigare inlägg, finns det inget förslag från regeringen om att ändra fordonsskatten. Vad jag kan se i Socialdemokraternas motion finns det inget förslag om det där heller. Vi tycker alltså lika.

Vad som händer är att myndigheterna just nu ser över detta, och detta arbete är inte klart. När det gäller detta arbete kan jag som finansminister inte lägga mig i själva översynen, utan den pågår. Sedan får myndigheterna återkomma, så får vi se vad utfallet blir. Och jag följer denna fråga väldigt noga, som jag sa tidigare, och regeringen vill inte att fordonsskatten på husbilar ska få oönskade effekter. Där är vi alla överens.

Avslutningsvis i denna runda vill jag säga att det självklart är viktigt för husbilsägare att veta att det finns skillnader mellan våra partier. Det spelar roll om man sänker drivmedelsskatten, och det spelar roll om man, som vi nu gör, också förändrar reduktionsplikten. Detta kommer att påverka husbilsägare i positiv riktning. Många husbilsägare är nog i grund och botten glada över just dessa två förslag, och detta kommer att börja gälla från den 1 januari 2024. Jag kommer naturligtvis att återkomma i frågan om skatt på husbilar när vi ser utfallet från myndigheterna.

Anf. 8 GUNILLA SVANTORP (S):

Fru talman! Jag tackar finansministern än en gång för detta.

S-regeringen gjorde ändå en viktig ändring när det gäller denna fråga när man förkortade tiden för att kunna ställa av en husbil. Det är viktigt.

Men det handlar om att man över huvud taget ska behöva ställa av husbilen för att minska skatten. Jag har ingen husbil, men när jag har pratat med folk som har husbil har jag fått höra att själva grejen med det är just det spontana, att man kan sticka iväg någonstans över helgen eller när man är ledig några dagar. Men då måste man planera detta och inte ha bilen avställd och så vidare. Själva grejen med att ha en husbil försvinner om man ska behöva trixa med skatten. Och man ska inte behöva trixa med skatten i Sverige. Det är jättekonstigt.

Man behöver alltså fundera över det som jag har varit inne på flera gånger, nämligen långsiktigheten.

Finansministern säger att man ska följa frågan. Men det är ändå regeringen som pekar med hela handen när det gäller frågor som man tycker är viktiga. Jag inser också att man som statsråd inte kan gå in och peta i vissa detaljer. Det får man inte göra. Men visst kan man peka med hela handen och säga att detta är en jätteviktig fråga, inte minst för besöksnäringen i vårt land, och då kan man inte landa i ett förslag som det nu finns en jättestor oro för och som gör att folk faktiskt inte köper husbilar. De vågar inte. Det är som i många andra frågor i Sverige i dag, där människor inte har råd, att de inte vågar. De låter bli, och det leder till att det inte blir några jobb, att det inte tillverkas saker och så vidare. Jag skulle därför önska lite mer snabbhet.

Sedan är klimatutmaningen jätteviktig. Då måste det vara bättre att vi tillverkar nya och klimatsmarta husbilar än att vi importerar gamla som faktiskt bidrar till ökade utsläpp.
(Applåder)

Anf. 9 THOMAS MORELL (SD):

Fru talman! Jag tackar finansministern för svaret. Jag tänker lite grann haka på det sista som togs upp om miljön. Det finns en norsk utredning som visar att det absolut bästa, förutom att stanna hemma, faktiskt är att campa. Det är det klimatsmartaste sättet att fira semester. Sedan är det en stigande skala, och i slutändan har vi kryssningsfartyg som inte är särskilt bra.

Att använda en hög beskattning med klimatet som grund blir helt fel. Då biter man sig i svansen.

Vi ser nu effekten att försäljningen har minskat bara för att människor känner oro, och denna oro sprider sig även till dem som jobbar i branschen. Hur kommer det att gå? Kommer vi att ha några jobb i framtiden?

Jag vet att regeringen har ett engagemang för att alla ska ha jobb. Det är viktigt att man är ute i arbetslivet. Men då måste regeringen också skapa förutsättningar så att människor inte förlorar sina jobb. Och just detta förslag som två myndigheter sitter och filar på kommer att få denna effekt. Då borde man reagera från ryggraden och ge tydliga instruktioner om att det inte får få dessa konsekvenser. Man landar helt fel med denna beskattning i alla avseenden. Det får konsekvensen att människor går ut i arbetslöshet, och finansministern förlorar en massa pengar. Det är synnerligen allvarligt för våra statsfinanser. Här finns det all anledning att göra ett omtag.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 6 Svar på interpellationerna 2023/24:101 och 117 om skatt för personer med sjuk- och aktivitetsersättning

Anf. 10 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru talman! Eva Lindh har frågat mig hur jag motiverar skillnaden i beskattning mellan personer med arbetsinkomster och personer med sjuk- och aktivitetsersättning, och Karin Sundin har frågat mig varför jag och

regeringen inte tar bort denna skillnad. Eva Lindh och Karin Sundin kallar detta funkisskatt.

Sverige befinner sig i ett mycket allvarligt ekonomiskt läge. Inflationen befinner sig fortsatt på en mycket hög nivå och pressar hushåll hårt. Det viktigaste vi kan göra för hushåll är därför att se till att inflationen bekämpas. För att det ska lyckas krävs en återhållsam budget där utgifter vägs mot varandra och där vi inte kastar bensin på inflationsbrasan. Det är precis en sådan budget som regeringen lade på riksdagens bord den 20 september.

Men samtidigt behöver vi stötta hushåll genom krisen. Många som får bidrag och transfereringar har helt eller delvis fått kompensation för den höga inflationen. Exempelvis räknas sjuk- och aktivitetsersättningen upp med inflationen. Löntagarna har dock fått en kraftig reallönesänkning. Därför ser vi nu till att sänka skatten brett genom ett förstärkt jobbskatteavdrag. Det är också en strukturellt riktig åtgärd. För att fler ska lämna bidragsberoende och försörja sig själva krävs bättre drivkrafter. I budgeten fokuserar vi därför våra skattesänkningar på dem som jobbar och som har jobbat.

Men vi stöttar också de mest utsatta hushållen. Vi förlänger det förstärkta bostadsbidraget som innebär att familjer kan få upp till 2 100 kronor mer i månaden i extra bidrag. Vi sänker drivmedelsskatterna med över 5 miljarder kronor. Och det allra viktigaste – jag kan inte betona det nog – är att vi fortsätter att bekämpa inflationen.

Anf. 11 EVA LINDH (S):

Fru talman! Jag tackar finansministern för svaret och för att vi kan debattera denna viktiga fråga här i dag.

När den moderatledda regeringen 2007 införde det så kallade jobbskatteavdraget var det första gången som vi fick en skatteklyfta mellan den som arbetar och den som har annan inkomst. När löntagare fick jobbskatteavdrag omfattades inte personer med sjuk- och aktivitetsersättning av dessa skattesänkningar. Det innebär att personer som har dessa ersättningar betalar mer i skatt än andra. Det slår hårt mot personer med funktionsvariationer och mot svårt sjuka.

Den 1 januari 2024 ökar klyftan ytterligare. Pensionärer kompenseras med sänkt skatt när jobbskatteavdragen höjs den här gången – men inte personer med sjuk- och aktivitetsersättning. Det drabbar dem som faktiskt inte kan arbeta. Över 260 000 personer i Sverige lever på sjuk- och aktivitetsersättning. Många får knappt 10 000 kronor i månaden innan skatten är betald, och det är svårt att leva på det. Att vara sjuk eller ha funktionsvariationer blir inte lättare av att man dessutom är fattig.

Ur rättvisesynpunkt finns det ingen rimlighet i att den som av olika orsaker för tillfället inte kan arbeta ska betala högre skatt än den som kan. Naturligtvis ska det löna sig att arbeta, och det brukar det göra om man har en heltidslön jämfört med exempelvis pension eller ersättning från socialförsäkringarna. Olika incitament som stimulerar till arbete finns redan inbyggda i dessa system. Dessutom finns en mängd andra starka drivkrafter att förvärvsarbeta som inte har med graden av beskattning att göra, nämligen viljan att arbeta och viljan att bidra.

Högavlönade ska lockas till att arbeta mer. De som inte kan arbeta ska straffas. Det är viktigt av flera skäl att ett skattesystem både är och uppfattas som rättvist, och den här skattekyftan är djupt orättfärdig. Det är orättfärdigt att människor som har kroniska sjukdomar eller har drabbats av skador som gör att de inte kan arbeta betalar högre skatt än andra. Denna orättvisa skattekyfta måste tas bort. Människor med sjuk- och aktivitetsersättning ska inte tvingas betala högre skatt än andra.

Förslaget innebär alltså att dessa personer betalar mer i skatt än andra. När vi hade samma situation när det gällde pensionärer var det också en orättvis skattekyfta. Den har nu tagits bort, och det är väldigt bra. Men nu ökar det vi kallar funkisskatten därför att dessa människor, precis som jag har sagt, betalar högre skatt än människor som kan arbeta. Det tycker jag är skamligt, och det är därför jag har ställt frågan till finansministern hur hon motiverar den så kallade funkisskatten.

Anf. 12 KARIN SUNDIN (S):

Fru talman! Jag får tacka finansministern för svaret.

Inflation, säger finansministern. Kampen mot inflationen är svaret på alla frågor till finansministern i dessa dagar. Men diskussionen här i dag handlar om effekterna av det åttonde jobbskatteavdrag som regeringen vill införa.

När det gäller effekterna av detta jobbskatteavdrag för de miljoner svenskar som arbetar har finansminister Elisabeth Svantesson varit väldigt tydlig med att avdraget *inte* påverkar inflationen. Inte heller när det gäller landets 2 miljoner pensionärer, som ju får ett motsvarande avdrag på skatten, påverkar det inflationen. Men när det gäller skatten för de 250 000 personer som lever på den ytterst blygsamma sjuk- och aktivitetsersättningen, vilket den föregående talaren talade om, är inflationen plötsligt det bärande argumentet. Den logiken håller ju inte.

Beräkningar för i år visar att den disponibla inkomsten för personer över 30 år som får sjukersättning på lägsta nivå skulle kunna öka med ungefär 1 400 kronor per år om funkisskatten togs bort. Det är alltså en dryg hundring i månaden. Det är en hundring som skulle göra skillnad för den som inga pengar har, men det är inte en hundring som driver upp inflationen.

Fru talman! Jobbskatteavdraget kommer att kosta 11 miljarder kronor att införa. Det är pengar som enligt finansministern inte kommer att påverka inflationen. Det skulle kosta ytterligare 290 miljoner kronor att ge också de personer som lever på sjuk- och aktivitetsersättning motsvarande skatteavdrag – 290 miljoner i en statsbudget vars utgifter uppgår till 1 331 miljarder kronor. Fru talmannen får ursäktas språket, men ur ett finanspolitiskt perspektiv är funkisskatten inte mer än en piss i Mississippi.

Det är inte dessa miljoner som avgör om Elisabeth Svantesson kommer att lyckas med sin ambition att gå till historien som en ansvarsfull finansminister i en svår tid – särskilt inte sett i relation till annat som regeringen satsar på. Låt mig ta två exempel.

Regeringen tänker avskaffa punktskatten på plastkassar. De intäkter som staten får in via plastkasseskatten skulle, om man behöll den, med god marginal täcka kostnaden för att avskaffa funkisskatten.

Regeringen vill också höja taket för rotavdraget under 2024. Den som har råd att renovera eller bygga om sitt hus kommer att kunna göra avdrag för en mycket större del av kostnaderna än tidigare. Det förslaget minskar statens skatteintäkter med en summa motsvarande tre förändrade funkisskatter.

Regeringen skulle kunna göra både och, men regeringen vill inte. Och i stället för att berätta varför regeringen inte vill skyller finansministern på inflationen, som om det var personer med funktionsnedsättning som drev på den – som om det var de 290 miljoner som en avskaffad funkisskatt skulle kosta som var bensinen på inflationsbrasan och det som får en finansminister att framstå som släpphänt.

Jag tror inte att någon skulle anklaga finansministern för att vara släpphänt om regeringen avskaffade funkisskatten, men det vore hjärtlöst att inte avskaffa den.

Anf. 13 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru talman! Jag tackar både Eva Lindh och Karin Sundin för interpellationerna.

Jag kan börja med att konstatera att jag tror att Karin Sundin har missuppfattat mitt svar, så låt mig gå tillbaka lite och förklara varför jag nämner inflationen som en viktig del i denna diskussion.

Just nu är inflationen roten till många av de ekonomiska problem vi ser i Sverige. Det är inflationen som gör att det man arbetar ihop blir mindre värt, och det är inflationen som gör att räntor måste höjas så att väldigt många människor nu kämpar med höga bolånekostnader. Inflationen ställer helt enkelt till oreder, och får vi inte ned inflationen kommer den att vara en stor utmaning för svenska hushåll och svensk ekonomi under åren framöver.

Frågan är naturligtvis, vilket vi ska diskutera i nästa interpellationsdebatt, vad som driver på inflationen. Ja, det är ju först och främst budgeten i sin helhet. Om man var väldigt expansiv, vilket man oftast är i en lågkonjunktur, skulle inflationen påverkas i det här läget.

Orsaken till att jag nämner inflationen i mitt svar i den här interpellationsdebatten är dock främst att våra indexerade system gör att många kompenseras för inflationen. Vi har system som indexerar till exempel garantipensionen, sjuk- och aktivitetsersättningen och andra delar av ersättningssystemen. Däremot kompenseras inte den som arbetar, och väldigt många har nu fått en reallönesänkning. Den ökning man har sett under ett decennium har nu egentligen försvunnit på grund av inflationen.

I det läget kompenserar regeringen vanliga löntagare genom ytterligare sänkt skatt. Detta verkar interpellanterna håna. Jag menar att det är rimligt att den ensamstående kvinna som har två barn, som jobbar som undersköterska – vare sig det är i Örebro, Stockholm eller var det nu kan vara – och som har sett sin reallön sjunka får sänkt skatt. Det är också viktigt strukturellt att vi sänker skatten för den som arbetar; vi vet att det i grunden leder till fler jobb och mer pengar till välfärden.

Med detta sagt har många det tufft just nu. Lever man på sjuk- och aktivitetsersättning har man det definitivt tufft, men man har fått en kompensation för inflationen. Nu sänker vi skatten även för den som arbetar, vilket i grunden är rimligt och rätt.

Mitt arbete framöver kommer att handla mycket om att ta oss igenom den situation vi befinner oss i med just hög inflation. Vi ser att den dämpas, och jag hoppas att den kommer ned ordentligt. Det behöver nämligen svensk ekonomi och svenska hushåll.

Jag avslutar denna runda där och återkommer.

Prot. 2023/24:32
17 november

Svar på
interpellationer

Anf. 14 EVA LINDH (S):

Fru talman! Låt mig börja med att konstatera att finansministern och jag är överens om ett par saker. Inflationen är ett stort problem. Vi behöver bekämpa inflationen; det är finansministern och jag helt överens om. Jag ville säga detta som något grundläggande för den fortsatta diskussionen. Socialdemokraterna tar också ansvar för att bekämpa inflationen.

Låt mig också konstatera att även vi har ett jobbskatteavdrag i vår budget. Det är dock riktat mot låg- och medelinkomsttagare.

Men nu handlar det här om den fullkomligt orättvisa skatten för människor med sjuk- och aktivitetsersättning. Detta är djupt orättvist. För mig – och för oss – handlar det om att se och ta hand om också den gruppen, som har det tufft ekonomiskt redan som det är.

Det handlar även om en rättvisekänsla. Varför ska personer med sjuk- och aktivitetsersättning betala mer skatt än vi som arbetar gör?

Jag är djupt glad över att man har avskaffat den orättvisa pensionärs-skatten; det är väldigt bra. Jag förstår dock inte logiken här. Man säger att man nu riktar sig till dem som jobbar och som har tappat tio års reallöne-ökningar på grund av inflationen, och detta är absolut ett stort problem. Men varför kan man kompensera pensionärerna så att de betalar mindre skatt än de som har sjuk- och aktivitetsersättning? Jag får det bara inte att gå ihop.

Det är därför det känns så djupt orättvist att vi framöver inte bara kommer att ha den funkisskatt som vi har i dag, utan från årsskiftet blir den dessutom högre. Skillnaden blir större mellan dem som betalar högre skatt och oss som arbetar.

Jag kan bara kort säga detta: Jag tycker att vi borde avskaffa den orättvisa funkisskatten i dag.

Anf. 15 KARIN SUNDIN (S):

Fru talman! Det är ju intressant att höra en moderat finansminister tala om vikten av att höja bidragen för specifika grupper. Det vi pratar om här är dock inte bidragen.

Jag vet att många inom funktionsrörelsen ser funkisskatten som en straffskatt. Den uppfattas som ett straff för dem som inte kan jobba för att de inte bidrar ekonomiskt till samhället. Det är lätt att förstå denna uppfattning när man lyssnar till finansministerns svar, där hon beskriver jobbskatteavdraget som en insats för att fler ska lämna bidragsberoende och försörja sig själva.

Vi är helt överens om att den som kan arbeta ska arbeta, för det är genom människors arbete som vi bygger samhället och finansierar skolan, sjukvården, äldreomsorgen och allt annat som vi kallar välfärd. Men vi kan inte, som finansministern gör, blunda för att det finns människor som faktiskt inte kan arbeta.

De vi pratar om i denna debatt är ju personer som samhället, utifrån demokratiskt fattade beslut och genom den statliga myndigheten Försäkringskassan, har bedömt som oförmögna att arbeta som andra. Personer som lever på sjukersättning är personer som har en sjukdom eller en funktionsnedsättning som gör att de aldrig kommer att kunna arbeta på heltid. Det är människor med svår psykisk sjukdom. Det är människor med hjärnskador. Det är människor med Downs syndrom. Det är människor som lever med svåra smärtor på grund av medfödda eller förvärvade skador.

De kommer inte att kunna lämna bidragsberoendet och försörja sig själva, som finansministern försöker att få det till när hon beskriver sin politik. Tvärtom är detta en grupp av människor som utgör ett tydligt argument för att alla vi andra som kan jobba också ska jobba, så att Sverige som samhälle har råd med välfärden och har råd att finansiera ett värdigt liv för alla.

Man kan diskutera hur ett värdigt liv ska mätas i ekonomiska termer, men ärligt talat borde det inte finnas så mycket att diskutera när det gäller funkisskatten. Vi kan inte ha ett skattesystem som straffar sjuka människor och människor med funktionsnedsättning.

Jag vill fråga finansministern en gång till: Varför tar regeringen inte bort den helt orimliga och djupt orättvisa funkisskatten? Är det så att regeringen vill straffa människor med funktionsnedsättning? Vill regeringen att redan fattiga människor ska bli fattigare och i ännu högre grad beroende av bidrag?

Anf. 16 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru talman! Man slutar aldrig att förvånas. Man kan i riksdagens kammare få frågan om man vill straffa människor som inte kan jobba.

Våra yttersta skyddsnät finns just för människor som inte har arbetsförmåga. De är viktiga, och de ska stärkas. De stärks bland annat genom att ännu fler människor kommer in på arbetsmarknaden och arbetar. Det är precis så vi kan se till att våra skyddsnät fungerar.

Något som jag sa i mitt förra inlägg och som jag vill upprepa är att inflationen har slagit väldigt hårt mot otroligt många människor. Många av oss i den här kammaren klarar kostnadsökningarna, men den som hade små marginaler innan inflationen slog till har ännu mindre marginaler nu.

Väldigt många kvinnor och män har lägre inkomster. De sliter och jobbar och ställer klockan varje dag. De kämpar för att få ihop till sin egen försörjning, men de är också med och bidrar till det gemensamma. Det handlar till exempel om ett stärkt försvar och förbättrad välfärd men också om att skyddsnäten ska finnas där. Dessa personer har under den här inflationskrisen inte fått någon kompensation, utan deras löner har urholkats. Att sänka skatten för den som arbetar är därför viktigt också ur ett rättviseperspektiv.

Andra, som har olika former av ersättningar, har genom indexering på grund av inflationen fått en uppräknings. När det gäller sjuk- och aktivitetsersättningen är nivån nästan 10 procent högre. Det är fortfarande så att den som har sjuk- och aktivitetsersättning har en mycket liten inkomst, men man har ändå kompenserats.

I grund och botten vill jag återkomma till inflationen. Det är inte så att jag använder inflationen som ett argument för den här gruppen, men det är viktigt att poängtera detta. Som Eva Lindh var inne på är vi överens om att inflationen ska dämpas; detta måste göras. Då är det lite förvånande att Socialdemokraterna har kompisar i politiken som kanske inte ser på inflationen på riktigt samma sätt. Både Vänsterpartiet och Miljöpartiet har lagt fram budgetar som skulle öka inflationen kraftigt.

Om man till exempel är en ensamstående mamma eller pappa med lägre inkomst ska man veta att detta skulle leda till fortsatt hög inflation. Det skulle också leda till högre räntor och ännu högre kostnader. Oavsett om man jobbar eller inte jobbar ska man veta att inflationen definitivt skulle ha drivits upp med den budget som Nooshi Dadgostar skulle ha lagt fram här i riksdagen som finansminister.

Med detta sagt: Vi tänker arbeta för att dämpa inflationen, och vi tänker arbeta för att stötta hushåll som har det svårt under den här tiden. Förutom de indexerings som sker gör vi det exempelvis genom att förlänga det förhöjda bostadsbidraget. Jag vet att ungefär 60 procent av dem som får detta är ensamstående kvinnor.

Vi gör det också genom att sänka skatter, till exempel på drivmedel, och genom att förändra reduktionsplikten.

Allt detta kommer att underlätta för hushåll, både för dem som arbetar och för dem som inte arbetar eller inte kan arbeta.

Anf. 17 EVA LINDH (S):

Fru talman! Vi socialdemokrater tycker, återigen, att inflationen ska bekämpas. Det gör vi också med vår budget.

Finansministern pratade om kompisar. Regeringens kompisar pratade i alla fall i valrörelsen väldigt mycket om den grupp som har sjuk- och aktivitetsersättning. Därför är det förvånande att de står bakom, och faktiskt är en del av, regeringens politik och lägger fram ett förslag som ökar klyftan mellan dem som arbetar och dem som har sjuk- och aktivitetsersättning. Det är verkligen förvånande.

Det är ändå märkligt. Högavlönade ska lockas till att arbeta mer. Men man lockas inte till att arbeta mer för att man blir fattig. Det är snarare så att om man har sjuk- och aktivitetsersättning är just de ekonomiska omständigheterna så tuffa att man kanske inte kan rehabiliteras. Vi vet att det är så. Har man en svår sjukdom kan man inte arbeta. Precis som min kollega Karin Sundin sa har vi som samhälle bestämt att man får sjuk- och aktivitetsersättning just för att man har svårt att arbeta eller inte kan arbeta. Men den ersättning man får är så låg att man har svårt att klara sin försörjning.

Låt mig än en gång inskräpa att detta är djupt orättvist och orimligt och att funkisskatten borde avskaffas. Jag har inte riktigt hört några argument från finansministern för att denna klyfta ska kvarstå.

Anf. 18 KARIN SUNDIN (S):

Fru talman! Det är bra att vi är överens om att det inte är en eller ett par extra hundralappar i månaden för en väl avgränsad grupp av fattiga människor som driver på inflationen i Sverige. Jag vill, precis som Eva Lindh, påminna om att funkisskatten aldrig kan bli en drivkraft för att fler ska försörja sig själva genom arbete eftersom de som drabbas av skatten

är människor som på grund av skador eller sjukdom inte kan arbeta och aldrig kommer att kunna arbeta heltid.

Finansministern vill inte ta ordet funkisskatt i sin mun utan definierar det som en skillnad i beskattning mellan personer med arbetsinkomster och personer med sjuk- och aktivitetsersättning, och det är en alldeles korrekt beskrivning utifrån statsbudgetens tabellverk. Men funkisskatten är också ett sätt att värdera människor utifrån deras förmåga att arbeta. Funkisskatten är till sin praktik ett sätt att behandla människor med funktionsnedsättning som andra klassens medborgare, och funkisskatten gör att Sverige blir ett fattigare och orättvisare land att leva i. Därför borde den avskaffas 2024.

(Applåder)

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2023/24:121 om budgetens effekt på inflationen och konjunkturen

Anf. 19 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru talman! Eva Lindh har frågat mig hur jag bedömer budgetens inverkan på inflationen och konjunkturen och hur den samspelar med de ekonomiska förutsättningarna för välfärden.

Vi befinner oss i ett svårt ekonomiskt läge. Inflationen har börjat gå ned men är fortfarande för hög, och Sverige bedöms vara i en lågkonjunktur. Den höga inflationen skadar Sveriges ekonomi och måste bekämpas av både penningpolitik och finanspolitik.

Regeringen har därför lagt fram en återhållsam och välavvägd budget som tar ansvar för ekonomin och är i linje med överskottsmålet. Det betyder att finanspolitikens effekt på efterfrågan är neutral och att vi inte eldar på inflationen eller försvårar Riksbankens inflationsbekämpning.

Vår budget innehåller många stora reformer och satsningar, men vi har behövt prioritera det allra viktigaste för att kunna finansiera det vi gör i linje med överskottsmålet. Inom ramen för detta genomför vi viktiga strukturreformer samtidigt som vi stöttar hushåll och välfärd.

Anf. 20 EVA LINDH (S):

Fru talman! Jag tackar finansministern för svaret.

Konjunkturläget försvagas, och svensk ekonomi bedöms vara i en lågkonjunktur 2023. När finansministern presenterade regeringens budget för 2024 meddelade hon att fokus skulle vara på återhållsamhet och inflation. Med tanke på att inflationen har bitit sig fast hårdare i Sverige än i andra länder är det ett rimligt fokus att bekämpa den.

Samtidigt bör en finansminister ha fokus på lågkonjunkturen och vad som behövs för att inte förvärra den. Många ekonomer delar till exempel inte synen att satsningar på välfärden är inflationsdrivande i sig och varnar för att de uppsägningar som nu väntas i regioner och kommuner i stället riskerar att förvärra lågkonjunkturen.

Därför ställde jag frågan till finansministern hur hon bedömer budgetens inverkan på inflationen och konjunkturen och hur den samspelar med de ekonomiska förutsättningarna för välfärden.

Fru talman! Välfärden står inför stora ekonomiska utmaningar. Den höga inflationen ökar kommunernas och regionernas kostnader. På samma sätt som inflationen gröper ur hushållens kassor urholkar den även kommunsektorns. Samtidigt riskerar skatteintäkterna att minska i takt med att arbetslösheten väntas öka när Sverige är i en lågkonjunktur.

Högre kostnader för uppvärmning, transporter och lokalhyror samt räntehöjningar gör att Sveriges kommuner och regioner befinner sig i ett tufft läge. Vår bedömning är att regeringen kompenserar för bara en bråkdel av dessa kostnadsökningar och att kommuner och regioner därför har mindre pengar till välfärden framöver än vad de har haft tidigare, vilket innebär att de står inför omfattande nedskärningar. Framför allt regionerna larmar om omfattande besparingsåtgärder, som nedläggningar av hela sjukhusavdelningar och omfattande uppsägningar av sjukvårdspersonal.

Inflationen ska bekämpas. Det är viktigt att slå fast. Frågan är bara hur och vad som verkligen påverkar inflationen. I vår budget har vi visat att man kan ta ansvar både för inflationen och för lågkonjunkturen och, framför allt, för att välfärden inte försämras under kommande år.

Flera gånger har finansministern och andra statsråd i sina svar hänvisat till inflationen som argument för att inte satsa mer på välfärden. Vi tycker att satsningarna är otillräckliga, och därför är det intressant och bra att ha denna debatt om hur inflationen påverkar, om vad som är viktigt och om hur vi hanterar lågkonjunkturen.

Anf. 21 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru talman! Jag tackar Eva Lindh för en mycket bra interpellation om en viktig fråga, för alla berörs mer eller mindre av inflationen.

Inflationen är ett gift och roten till många av de problem vi ser i ekonomin. Den pressar många hushålls ekonomi, och marginalerna är små. Precis som Eva Lindh nämner pressar den också välfärden eftersom kostnaderna ökar, och framför allt regionerna pressas dessutom av höga pensionskostnader som blivit ännu högre på grund av inflationen. Allt påverkas av inflationen.

Den budget regeringen och Sverigedemokraterna lade på riksdagens bord tidigare i höstas är en välavvägd budget, så tillvida att den trots lågkonjunktur inte är expansiv och driver upp inflationen. Den är neutral, vilket betyder att finanspolitiken inte kommer att leda till att Riksbanken behöver höja räntorna på grund av ansvarslös ekonomisk politik. Det är bra att även Socialdemokraterna delar denna bild.

Men i en budget måste man självklart prioritera, och 40 procent av vårt budgetutrymme har vi lagt på välfärdens sektorer.

Kommuner och regioner omsätter ungefär 1 300 miljarder varje år. De har egen beskattningsrätt. Just nu, det här året och nästa år, är det väldigt tufft i många kommuner och regioner på grund av en hög inflation. Vi ser till att en stor del av det underskott som kommuner och regioner räknade med när vi lade budgeten faktiskt täcks från statens sida. Men det är fortfarande väldigt tufft där ute. Vi vet till exempel att minskande barnkullar gör att skolorna runt om i Sverige står inför stora utmaningar.

När det gäller budgetens inverkan på inflationen är det helheten som är det absolut viktigaste. Sedan kan man förstås ta ut olika delar och se hur de påverkar inflationen. Jag har sagt det tidigare, och jag säger det igen: Det handlar också om huruvida pengarna kommer ut i ekonomin och påverkar efterfrågan. Som jag har sagt: Ibland låter det som att om man sänker skatten blåser det på inflationen men att andra satsningar, offentliga investeringar eller annat, inte skulle påverka inflationen. Men de pengar som kommer ut i ekonomin och påverkar efterfrågan påverkar också inflationen. Det beror alltså helt enkelt på.

Men det är inte det som är huvudorsaken till att vi i den budget vi har lagt fram har använt 40 procent av vårt reformutrymme just för kommuner och regioner, utan det beror på att de behöver stöd. Med det sagt: Hushållen behöver också stöd. Därför sänker vi skatter till hushållen.

Vi har enorma behov i Sverige av att bygga upp försvar, polis, rättsväsen, kriminalvård, fängelser och mycket annat som vi också har gjort stora satsningar på i budgeten både genom att använda reformutrymmet och genom att omprioritera. Det gäller till exempel att börja effektivisera den statliga förvaltningen och mycket annat.

Anf. 22 EVA LINDH (S):

Fru talman! Det finns som sagt några saker finansministern och jag är eniga om. Som två statsbärande partier tycker Moderaterna och Socialdemokraterna att det är viktigt att man tar ansvar för ekonomin och att man har en långsiktighet i den. Jag delar synen att inflationen är viktig att bekämpa, för den är ett stort problem för både hushåll, kommuner och regioner och många andra. Det håller jag helt med om.

Det som skiljer oss åt handlar om prioriteringar i budgeten. Alla i regeringen och Sverigedemokraterna som talar om ekonomi säger att det är otroligt viktigt att bekämpa inflationen. Det är rätt, men jag tycker att det är problematiskt att man bara hänvisar till det när man pratar om att det inte blir mer satsningar på välfärden. Jag vet också att man säger att man nu satsar 40 procent av budgeten på välfärden. Men det är otillräckligt.

Pengarna till kommuner och regioner kallas för satsningar, men de är ju inte indexerade. Kommuner och regioner får inte tillräckligt för att hantera de ökade utgifter som de har, och dessutom står de inför stora neddragningar. Då blir konsekvenserna väldigt tydliga i en lågkonjunktur. Vi vet att var femte anställd på svensk arbetsmarknad arbetar inom offentlig sektor. Nu blir det neddragningar; det blir stora neddragningar i många kommuner. I min hemregion, Östergötland, säger man att man har ett underskott på 1,6 miljarder. Det är 6 procent som man behöver minska med. Det kommer på något sätt att innebära mindre personal. Det är människor som inte kommer att arbeta, och det påverkar konjunkturen.

Om man inte ger tillräckligt med resurser från staten vältrar man över kostnaderna för välfärden på kommuner och regioner. Om de tvingas att höja skatten drabbar det låg- och medelinkomsttagarna, framför allt låginkomsttagarna, mer än om staten höjer skatten, vilket kan vara problematiskt.

En fungerande välfärd är en förutsättning för att vi ska kunna arbeta, så det är en del i att vi ska kunna ha fler som orkar och klarar att arbeta heltid i Sverige. Den svenska modellen med en bra välfärd har varit bra eftersom det är en viktig del i en hög kvalitet inom välfärden både för sak-

ens skull och för att vi är många, framför allt kvinnor, som nu kan delta på arbetsmarknaden. Om vi försämrar välfärden kan det komma att påverka detta, och det ser vi redan nu. Man vågar kanske inte lita på att till exempel äldreomsorgen har den höga kvalitet som man vill kunna lita på att den har.

Tillskotten till kommunsektorn är för små för att nedskärningar ska kunna undvikas. Då blir det ett problem när vi redan nu står i en lågkonjunktur. Återigen handlar det om prioriteringar. Vi socialdemokrater har visat att man både kan ta ansvar för inflationen och ta ansvar för att vi även i framtiden ska ha en stark välfärd.

Anf. 23 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru talman! Låt oss vara lite ärliga här. Socialdemokraterna vill definitivt dämpa inflationen; det tror jag också.

Men nu pratar Eva Lindh om prioriteringar och finansiering i budget. När man läser Socialdemokraternas alternativa budget ser man att de vill finansiera detta med till exempel en bankskatt på 10 miljarder. Det är en skatt som inte ens skulle gå att få på plats till den 1 januari om Socialdemokraternas budget skulle vinna. Det betyder att det finns budgethål på minst 10 miljarder i Socialdemokraternas budget. Det är att trixa med siffrorna. Det är inte att visa ansvar. Att slänga in en skatt kan man tycka olika om, men oavsett vad man tycker om denna skatt skulle den inte gå att genomföra från den 1 januari.

Vi har en plan för att ta oss igenom ett tufft ekonomiskt läge och en ekonomisk vinter. Planen består av tre delar.

Den första är att bekämpa inflationen samtidigt som vi stöttar hushållen och välfärden. Det gör vi i den budget som börjar gälla den 1 januari nästa år men också i den budget som gäller för i år. Den kommer inte att kompensera för allt, för inflationen drabbar på alla nivåer och på alla sätt. Den drabbar naturligtvis även statens finanser. Men framför allt: Om vi skulle gå med enorma underskott och stora lån för att kompensera skulle inflationen bli högre, och inflationskrisen skulle bestå.

Den andra delen av planen handlar om att samtidigt som vi har den här situationen se till att fler människor kommer in på arbetsmarknaden och rustas. Det handlar om att stärka arbetslinjen – otroligt viktigt för att välfärden ska klara av alla utmaningar under åren framöver.

Den tredje delen av planen handlar om strukturreformer. Trots att vi här och nu har en inflation att bekämpa måste man kunna ha ögonen på den längre sikten och se hur Sverige ska bli ett starkare land om 10, 20 och 30 år. Det handlar om förändringar som underlättar företagande, om ett utbildningssystem som måste fungera, om infrastruktur och om ett fungerande energisystem.

Det här är fokus som jag och regeringen har under den här perioden. Det handlar om att pressa ned inflationen samtidigt som vi tar tag i andra större och långsiktiga problem.

Med det sagt, fru talman, uppskattar jag diskussionen om inflation. Den är central och viktig. Många som lyssnar på debatten eller läser protokollet efteråt kanske inte tänkte så mycket på inflation för tre år sedan. Den var bara låg och stabil och låg still där under många år. När sedan priser helt plötsligt börjar stiga och inflationen fortfarande är för hög känner man: Oj, det här drabbar mig väldigt hårt!

Jag tror att det bästa vi kan göra för alla de människor som både kämpar mot och märker av inflationen på olika sätt – det kan till exempel handla om stora bolånekostnader – är att dämpa inflationen. Jag är glad för att vi delar denna bild, och jag tänker fortsätta så länge det krävs. Inflationen är på väg ned, men fortfarande ska man ha is i magen, hålla i och hålla ut.

Anf. 24 EVA LINDH (S):

Fru talman! Jag tror också att många människor inte har tänkt så mycket på inflationen tidigare. Men en stor del av Sveriges befolkning har verkligen känt in på bara skinnet hur det påverkar en när inflationen är så hög som den har varit i Sverige. Det råder ingen tvekan om att det är viktigt att vi bekämpar den.

Min poäng är det som också finansministern är inne på: den längre sikten. De flesta bedömer att vi redan nu är inne i en lågkonjunktur. Det handlar till exempel om välfärden. Jag tar den som exempel eftersom det är en viktig fråga som ligger mig varmt om hjärtat. När vi inte har tillräckligt med resurser till välfärden och när det faktiskt kommer att innebära nedskärningar är det ett stort hot. Det kan förvärra lågkonjunkturen väldigt mycket. Det handlar alltså inte bara om min starka vurm för en hög kvalitet i välfärden utan också om att detta är ett balansläge för att titta längre fram eftersom det här riskerar att förvärra lågkonjunkturen, ett hot som jag och flera andra bedömare ser.

Jag tycker också att det är frustrerande när man använder inflationen som ett argument för att inte satsa på välfärden när det faktiskt handlar om prioriteringar. Man kan prioritera annorlunda.

Jag är tacksam över att vi har den här debatten. Jag tycker också att den har varit spännig. Jag har fått svar på hur finansministern ser på detta. Men det sista jag undrar är: Vad är bedömningarna? Hur kommer finansministern att agera om lågkonjunkturen förvärras och man ser att de stora nedskärningarna faktiskt påverkar lågkonjunkturen negativt?

Anf. 25 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M):

Fru talman! Bedömningen är att inflationen, om vi gör det vi nu har sagt att vi ska göra – håller i, håller ut och inte är expansiva – kommer att gå ned ordentligt redan under nästa år. Det är dock stora osäkerheter. Det kan hända mycket. Vi har geopolitiska spänningar i Mellanöstern som skulle kunna påverka energipriserna till vintern. Man ska verkligen hålla i.

Bedömningen är dock att inflationen kommer ned och att konjunkturen vänder under 2025. Det betyder att det är i år och nästa år som våra kommuner och regioner har det extra tufft. Det är också därför som regeringen använder 40 procent av reformutrymmet just för att stärka kommuner och regioner. Det kommer fortfarande att vara tufft för många, men det finns också ett jobb att göra där ute genom att säga: Okej, finns det saker som vi kan dra ned på utan att det påverkar vården, skolan och omsorgen?

Min käre man är sjuksköterska och jobbar i Region Örebro. Där har det socialdemokratiska styret nu bestämt sig för att höja skatten med 75 öre, förutom att man har anställningsstopp. Den skattehöjningen kommer att drabba väldigt många. Jag tror att man hade haft ett jobb att göra under åren både före och efter pandemin för att inte hamna i det läget.

Vi är dock överens: Inflationen ska ned. Jag kommer att följa utvecklingen enormt noga. Skulle konjunkturen nu gå ned ännu djupare av olika skäl – det kan handla om geopolitik; det kan handla om att Tysklands ekonomi dras ned på grund av att Kina skulle börja hacka, vilket de gör – får vi återkomma. Det finns ett handlingsutrymme om konjunkturen förvärras betydligt.

Den budget som är lagd på riksdagens bord var väl avvägd för det tillfället, och Eva Lindh kan känna sig trygg med att jag följer utvecklingen väldigt noga. Det finns som sagt handlingsutrymme om det behövs framöver.

Med detta vill jag tacka för debatten och önska alla en trevlig helg när det väl beger sig.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 8 Svar på interpellation 2023/24:135 om besparingar på sjukvården

Anf. 26 Statsrådet ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD):

Fru talman! Yasmine Bladelius har frågat mig om jag kan redogöra för vilka fakta som ligger till grund för mitt uttalande om att det är totalt 16 miljarder kronor som går till sjukvården och om jag anser att detta är ett korrekt sätt att redogöra för vad regeringen tillför för pengar till sjukvården. Yasmine Bladelius har också frågat mig hur jag avser att agera med anledning av de konsekvenser vi nu ser i många regioner där akutmottagningar läggs ned och vårdpersonal sägs upp. Yasmine Bladelius har slutligen frågat mig om jag står fast vid min uppmaning till kommun- och regionsektorn att budgetera för stora underskott.

Mitt uttalande, fru talman, bland annat vid riksdagens frågestund den 28 september 2023 avsåg regeringens totala satsningar på sjukvårdsområdet inom mina områden i budgetpropositionen för 2024, det vill säga även sådant som aviserats i tidigare budgetpropositioner. Dessa satsningar uppgår sammantaget till cirka 16 miljarder kronor 2024. Det innefattar alltså mer än det nettotillskott till hälso- och sjukvården som presenteras i budgetpropositionen för 2024. Beräkningen inkluderar, som regeringen tidigare har kommunicerat, bland annat förstärkta satsningar för en förbättrad cancervård, fortsatt stöd till utvecklingen mot en god och nära vård med primärvården som nav samt insatser för en ökad tillgänglighet med kortare köer och fler disponibla vårdplatser.

Regeringen har bland annat aviserat ett sektorsbidrag om 3 miljarder kronor under 2024, i syfte att stärka möjligheterna för hälso- och sjukvården att bedriva en god och patientsäker hälso- och sjukvård. I beräkningen ingår också redan aviserade medel till bland annat civilt försvar och nationell värdförmedling.

Mot bakgrund av detta anser jag att mitt uttalande vid riksdagens frågestund den 28 september är korrekt. Anslagen inom hälso- och sjukvårdspolitikerna för 2024 uppgår sammantaget till cirka 67 miljarder kronor. Dessutom tillkommer regionernas andel av det generella statsbidraget.

Regeringen och jag själv är medvetna om den nuvarande ekonomiska situationen i kommunsektorn. Det ekonomiska läget är utmanande, och en hög inflation kombinerat med en hög räntenivå påverkar alla delar av samhället – välfärden, företagen och hushållen.

Samtidigt är det sjukvårdshuvudmännen, med direktvalda politiker på kommun- och regionnivå med beskattningsrätt, som ansvarar för hälso- och sjukvården, och verksamheten finansieras till stor del av just skatter. Staten kan inte fullt ut kompensera för de kostnadsökningar som kommunsektorn har. Även kommuner och regioner behöver ta ett ansvar. Utöver de förstärkningar av det generella statsbidraget och medel riktade till sjukvården som staten bidrar med behöver politiker på alla nivåer arbeta med att prioritera kärnverksamheter.

Det ekonomiska regelverket innebär att kommuner och regioner vid behov, exempelvis efter besked om statliga tillskott, kan fatta nya beslut gällande budget.

Ett antal regioner har avsatt medel i resultatutjämningsreserver, RUR, under de senaste åren när resultaten varit goda. Regeringen ser positivt på att kommuner och regioner har haft möjlighet att avsätta medel i RUR. RUR tillkom efter finanskrisen 2007–2010 just med syftet att ge kommuner och regioner bättre ekonomiska planeringsförutsättningar.

Den 1 januari 2024 förbättras planeringsförutsättningarna ytterligare när sektorn får möjlighet att avsätta pengar i en resultatreserv. Den nya resultatreserven innebär ett flexiblere regelverk kring när medlen får användas och därmed i förlängningen ett mer flexibelt balanskrav.

Enligt Sveriges Kommuner och Regioners ekonomirapport för oktober 2023 har regionerna överlag inte lagt stora varsel eller beslutat om kraftiga besparingar 2024, med förklaringen att de ökade kostnaderna till stor del är tillfälliga. Många regioner tar enligt rapporten sikte på en rimlig kostnadsnivå 2025 och anser att det är förenligt med god ekonomisk hushållning att inte tillfälligt dra ned på verksamheterna onödigt mycket. Vissa regioner har således gjort bedömningen att detta är möjligt.

När det gäller mitt uttalande vid riksdagens frågestund den 28 september 2023 var det inte någon uppmaning till kommun- och regionsektorn, utan jag nämnde Region Skåne som ett exempel där man har valt att använda de verktyg som finns att tillgå för att möta den utmanande ekonomiska situationen. Det är som sagt under vissa förutsättningar möjligt för regionerna att använda tidigare överskott för att jämna ut konjunkturen eller att enstaka år budgetera med underskott.

Med det vill jag tacka Yasmine Bladelius för frågorna och ser fram emot debatten.

Anf. 27 YASMINE BLADELIUS (S):

Fru talman! Jag tackar naturligtvis ministern för svaret och ska alldeles strax kommentera det. Jag måste dock börja med att säga att bakgrunden till att jag ställt denna interpellation är att jag är innerligt oroad över den kris som sjukvården i Sverige befinner sig i.

Jag blir heller inte på något sätt mindre oroad när jag hör svaret från ansvarig minister. Det här är på riktigt. I detta nu väntas stora besparingar i regionerna. Sjukvården drabbas oerhört hårt.

Ekot genomförde nyligen en enkät som visade att alla utom fyra regioner hittills antingen beslutat att införa besparingar eller för diskussioner om att göra det.

Det handlar om nedskärningar på runt 10 miljarder svenska kronor totalt, så här långt. Dessutom finns det regioner som inte ens hade någon siffra att uppge. Totalbeloppet väntas alltså bli högre. Därför är det oerhört oroande att höra sjukvårdsministerns svar här i dag. Hon får det på något vis att låta som att det inte är ett stort problem. Jag och många med mig är av en annan uppfattning.

Det är inte heller någon nyhet. Under det gångna året har kommunernas och framför allt regionernas ekonomiska situation försämrats kraftigt. Sveriges Kommuner och Regioner har vid flera tillfällen uppmärksammat regeringen på att det kommer att behövas stora tillskott till kommunerna men framför allt till regionerna för att kunna bibehålla dagens nivå i hälso- och sjukvården.

Regeringen valde i förra årets budgetproposition att satsa dubbelt så mycket på skattesänkningar för höginkomsttagare som på kommun- och regionsektorn. Det har lett till att de reserver som funnits i regionerna nu är slut. Trots larmrapporter och högljudd kritik har regeringen inte heller i budgetpropositionen för 2024 satsat ens en bråkdel av det som SKR menar behövs för att stävja krisen i vården.

Att staten inte tar ansvar i kristider får konsekvenser. I de svårast drabbade regionerna följer nu en sjukvårdskris med uppsägningar, varsel, nedläggningar och höjda patientavgifter till följd av regeringens budget. Vi ser det hända redan nu. I Västra Götaland läggs akuten ned. I Örebro kommer de tre sjukhusen inte längre att kunna erbjuda samma utbud, och personalstyrkan ska minska med 600 personer. I Östergötland ska personalkostnaderna minska med motsvarande 600 miljoner kronor. I Sörmland planerar man att göra sig av med 10 av de 15 otroligt viktiga kliniska apotekare som arbetar nära patienterna. Och i elva regioner planeras nu för höjda patientavgifter.

Det är min bestämda uppfattning att en regering ska ta ansvar i kristid. Den socialdemokratiska regeringen gjorde det under pandemin. Det var förvisso en helt annan form av kris. Men också den drabbade sjukvården hårt. När vi nu befinner oss i en inflationskris borde högerregeringen ta ansvar för välfärden och hälso- och sjukvården.

Min första fråga till sjukvårdsministern är: I det här historiskt svåra läget, varför tar ni inte ansvar? Varför är budskapet från er att bita ihop, spara hårdare, låta personalen springa snabbare eller för den delen åsidosätta budgetreglerna och gå med underskott? Jag förstår verkligen inte.

Anf. 28 Statsrådet ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD):

Fru talman! Tack för ditt svar på mitt svar, ledamoten!

Det framgår inte någonstans att regeringen tar lätt på det här, tvärtom. Det är en av de värsta kriserna på väldigt länge, och den är speciell. Det är inte enbart en lågkonjunktur vi har att hantera nu. Regionerna har också att hantera konsekvenserna av inflationen.

På kommunsidan ser det olika ut. En del kommuner klarar sig hyggligt. Andra gör det inte. Men på regionsidan har nästan alla det svårt. Flera regioner kan i och för sig berätta att de inte behöver göra neddragningar. Det är några som ändå har en hygglig situation, som min egen region, Region

Prot. 2023/24:32
17 november

Svar på
interpellationer

Jönköpings län, och Region Kalmar län. Men de allra flesta har riktigt stora utmaningar. Det har jag återkommit till ganska många gånger.

Det är också skälet till att vi går in med ett särskilt sektorsbidrag som regionerna kan använda direkt till att hantera pensionskostnaderna. Det är nämligen inte underliggande problem i ekonomin som är skälet till att det är tufft. Om det hade varit det hade man inte kunnat hantera budgeten på det sätt som många regioner gör. Om man har underliggande problem måste man hantera dem. Men om man har särskilda problem kan man hantera det genom att använda tillfälliga överskott, också ett enstaka år. Man kan också göra det genom att hantera underskott. Det medger lagen.

Poängen är att varje regionfullmäktige gör sina avvägningar och fattar beslutet. Det är faktiskt inte bara kronor och ören i de där siffrorna de ska beakta. De ska också titta på befolkningstillväxten, och de ska titta på investeringsbehovet. De har ett antal saker att parera när de gör sin bedömning av hur de ska hantera budgeten och om de ska använda begreppet synnerliga skäl som skäl för den åtgärd de vidtar.

De har fler saker att ta hänsyn till: arbetsmiljölagen, att tillförsäkra sina medarbetare goda villkor. De har att ta hänsyn till hälso- och sjukvårdslagen, som talar om att vi ska ge god vård på lika villkor till hela befolkningen, och fler lagar.

När regionerna nu fattar sina beslut – jag har sagt att jag har full förståelse för beslut man fattar om att använda tidigare överskott eller om att till och med budgetera för underskott – har fullmäktige gjort en bedömning av hur det ser och hur man ska väga av alla de uppdrag man har enligt lagar och det man ser framför sig. Det är alltså regionfullmäktige som gör bedömningen och beslutar.

Jag tycker att det är nödvändigt att inte enbart titta på de nya pengar som tillkommit. Det är skälet till att jag har lyft fram hela den summa som ligger inom mitt ansvarsområde. Rapporter från Riksrevisionen, som också riksdagen har behandlat, visar nämligen att pengarna inte når ut. De har under många år varit detaljstyrda. Därför märker verksamheterna inte ens av dem. Kvinnohälsan är väl det senaste som jag tror att Riksrevisionen tittat på och konstaterat det. Det är satsningar som vi har varit överens om politiskt. Men vi måste se att sättet på vilket vi skickar pengarna till regionerna också har betydelse för om det får verkan.

Nu jobbar jag inte minst med att de pengar som är betydande och som handlar om att korta köer, öka vårdkapacitet och stärka primärvården ska komma regionerna till del, så att de kan använda dem. Normalt sett används de inte under året utan landar i ett nytt överskott i slutet på året när man vet hur det har gått. Men nästa år, 2024, måste de pengarna komma till användning i varje region. Om de så önskar har de också möjlighet att göra en tilläggsbudget när de får veta riksdagens beslut om budget och hur pengarna faller ut.

Regeringens uppfattning är att vi behöver stötta regionerna men också säkerställa att pengarna kan användas av dem fullt ut, så att de går direkt in till vården. Vi kan inte slarva bort pengar som inte används rätt. Nu ska varenda krona användas på bästa sätt.

Fru talman! Jag vill återigen tacka ministern. Jag måste säga igen att jag är riktigt oroad över situationen. Jag känner mig inte heller mindre oroad efter att ha hört ministrarnas svar i hennes andra anförande. Jag är alldeles övertygad om att jag inte är ensam om denna oro.

I detta nu sitter regionpolitiker och gör, oavsett politisk färg, helt omöjliga avvägningar när sjukvårdens ekonomi är sämre än under 90-talskrisen. Det skulle de inte behövt göra på samma vis om regeringen hade tagit ansvar i sjukvårdskrisen på samma sätt som den socialdemokratiska regeringen tog ansvar under den förra krisen.

Att som regeringen gång på gång hävda att satsningar på välfärden skulle spä på inflationen är det dessutom snart bara regeringen som hävdar och gömmer sig bakom. De flesta ekonomer är överens om att sådana satsningar på välfärden och sjukvården inte alls skulle spä på inflationen. Att inte ha viljan eller orken att bära sjukvården genom inflationskrisen är ett aktivt val av regeringen. Jag ser det som ett stort svaghetstecken.

Fru talman! Låt mig backa bandet lite. När regeringen i förra årets budgetproposition satsade dubbelt så mycket på skattesänkningar för rika som på sjukvården svarade ministern i en debatt med mig ungefär att de allra flesta regionerna skulle klara sig bra eftersom de hade sparade pengar att använda. Det hade de för övrigt bara för att den socialdemokratiskt ledda regeringen faktiskt med råge gav dem de resurser som de behövde under den förra krisen.

De kontona är nu tomma i de allra flesta regioner. Detta vet ministern. Vad blir då svaret från regeringen den här gången? Den här gången är svaret: gå med underskott, låna pengar för att betala ut löner och klara driften. Dessutom är långt ifrån alla överens med ministern om att det hanterandet är i enlighet med svensk lag.

I min hemregion, Skåne, kan få ha undgått de senaste veckornas skrivelser om de skenande underskotten och den politiska striden om de så kallade synnerliga skälen. Det ifrågasätts om det ens är lagligt att göra som Tidöpartierna i Region Skåne vill, det vill säga aktivt budgetera för stora underskott för driften som inte ens behöver återställas de kommande åren. Detta har, oavsett vad ministern själv säger här, hyllats av sjukvårdsministern i en debatt med mig där hon lyft fram Region Skånes beslut som ett gott exempel.

Det är naturligtvis anmärkningsvärt att sjukvårdsministern uppmanar regionerna att budgetera för stora underskott, som läggs över på våra barn och barnbarn att betala i framtiden, för att regeringen i sin budget inte förmår möta de behov som finns.

Fru talman! Vi socialdemokrater har visat i vårt budgetalternativ att man kan ta ansvar för både inflationen och krisen i välfärden samtidigt. Min andra fråga till sjukvårdsministern är alltså om statsrådet fortfarande står fast vid sin uppmaning till kommun- och regionsektorn att budgetera för stora underskott. Med anledning av de stora och svåra konsekvenser vi nu ser i många regioner där akutmottagningar läggs ned och vårdpersonal sägs upp – anser statsrådet verkligen att hon och regeringen gör allt de kan?

Anf. 30 Statsrådet ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD):

Fru talman! Så där dålig blir debatten ibland när man plockar ut någonting och påstår något annat om det som sagts. Jag tycker att det är riktigt dåligt. Jag har ju inte ens påstått att alla ska använda underskott. Jag har inte bett Region Skåne att göra det. Det jag har sagt är att det är klokt att faktiskt göra ett eget val, antingen att använda tidigare överskott om man har det eller att göra ett underskott.

Grejen är att man själv avgör på regional nivå. Det är så lagen är utformad. Varken ledamoten eller statsrådet och regeringen avgör om det är rätt och riktigt, utan det avgörs när det provas i domstol. Det är möjligt att det kommer att göras i Skåne, men det är fullmäktige som avgör och gör sin avvägning. Så är lagen utformad. Den är inte utformad efter vad som är plus och minus i budgetens rader, utan det framgår också av lagen – inte minst av förarbetena – att de ska ta hänsyn till många fler saker när de gör sin bedömning. Det handlar om hur väl man har motiverat sitt beslut.

Ledamoten påstår något om hur jag svarar och vad jag uppmanar till – men det är ju något jag inte har gjort, så det kommer jag inte att kunna bemöta.

Vi återgår till sakfrågan. Det är riktigt tufft i hälso- och sjukvården, och det trots att man har haft stora överskott. Jag är, precis som ledamoten, tacksam över att man hade dem. Men det var återigen ett besked om att vi betalade ut pengar som inte kunde användas i regionerna och därför lades på hög.

Vi har alltså något att göra i statsförvaltningen, i regeringen, för att se till att pengar som vi vill ska gå till vården också kommer dit. De gjorde ju inte det under pandemin, utan det blev jättestora överskott – rekordöverskott – två år i rad. Vi har alltså något att göra när det gäller att se till att pengarna kommer ut.

Jag har sagt många gånger att jag är oerhört tacksam över att vården har överskott som kan användas tillfälligt för att klara inflationen. Hade det varit en lågkonjunktur där man använde tillfälliga pengar hade det varit mycket svårt att göra det enligt lagen, tror jag. Men när man har en tillfällig händelse som är en uppräknings av pensioner som kopplas till KPI, då är det en enskild händelse som hänger ihop med inflationen.

Om man har en förhoppning om att regeringen kommer att medverka till att inflationen går ned – i alla fall inte gör tvärtom – kan man såklart fatta sådana beslut i Region Skåne. Men om man inte tror att inflationen ska gå ned kan man inte fatta sådana beslut, för då kommer ju nivån på 9 procent att ligga kvar. Att årligen betala en 9-procentig avsättning, med prisuppräknningen, till pensionerna skulle vara riktigt förödande för sjukvården.

Precis som det sades i förra interpellationsdebatten av finansministern och riksdagsledamoten Eva Lindh är det inflationen som trots allt måste ned. Jag uppfattade att de båda var överens om det, men inte om vägen dit. Det viktiga är att politiken håller fast vid att få ned inflationen. Då kommer vi långsiktigt att ge regionerna möjlighet att hantera sin ekonomi. Min uppfattning är att man har en underliggande fungerande ekonomi. En del har haft mer utmaningar än andra men skulle kunna klara situationen. Inflationen är det stora spöket, och det är den som måste bort.

Vad gäller vad som är rätt och fel om inflationen kan man ju se varje vecka när beskederna kommer att experter ger olika besked. Det är svårt att veta, för det finns ingen sanning. Det här handlar om hur man uppfattar saker och hur man uppfattar vad regeringen gör. Gör vi verkligen en återhållsam budget? Hur uppfattar man det på marknaden? Vad är det som händer geopolitiskt i världen, och vilka slutsatser drar man av det? Finansmarknaden påverkas av det som händer när man köper och säljer pengar. Därför är det viktigt att staten håller i och att det uppfattas som att vi håller i vår budget.

Budgeten är inte beslutad av riksdagen än. Ledamoten ställer alltså en fråga innan riksdagen ens har fattat beslut om budgeten. Men precis som finansministern nämnde följer regeringen det här hela tiden. Hur går det? Vad gör man? Vi kommer att återkomma så att vi kan klara de konjunktursvängningar som är. Det är ju inte brist på pengar hos staten, utan det är risken för att inflationen ska bli bestående som måste prioriteras just nu.

Anf. 31 YASMINE BLADELIUS (S):

Fru talman! Jag måste återigen säga att jag verkligen tycker att det är anmärkningsvärt att man från ministrarnas och regeringens sida i kristider lämnar över allt ansvar på kommunerna och regionerna. Det är också rätt anmärkningsvärt när ministern lägger över ansvaret för att lösa krisen på regionerna, när statsrådet själv anser att staten egentligen borde ha det ansvaret.

Man har från regeringens sida i kristider ett ansvar att ta. Socialdemokraternas budget har visat att det är fullt möjligt att ta ansvar för sjukvården i kristider och samtidigt inte spä på inflationen. Det är ett aktivt val från regeringens sida att inte ta det ansvaret i de tider vi befinner oss i. Det är också ett aktivt val från regeringens sida att säga att sjukvården i stället för att få hjälp från regeringen kan låna pengar till att betala ut löner eller för driften. Regeringen säger att det är helt okej – men det är våra barn och barnbarn som kommer att få betala för att vi nu har en sjukvårdskris som regeringen inte klarar av att hantera.

Fru talman! Jag tycker att ministern och regeringen borde ta den oro som jag och framför allt samtliga regionpolitiker och medborgare försöker förmedla på mycket större allvar än vad jag har sett i svaret och i de replikskiften som vi har haft i den här kammaren i dag. Jag är på riktigt oroad.

Anf. 32 Statsrådet ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD):

Fru talman! Jag tackar ledamoten för frågan, för den är synnerligen angelägen. Min arbetsdag fylls varje dag av att se till att regionerna får stöd på rätt sätt. Om man väljer att bara titta på tillskott och inte på hela den summa pengar som går från regeringen till regionerna kommer man att hamna snett igen. Då kommer vi att få nya riksrevisionsrapporter till riksdagen som säger att regeringen inte hanterat pengarna rätt.

Jag tänker se till – när riksdagen väl beslutar om budgeten framåt december – att alla de pengarna på bästa sätt kan användas av regionerna. Jag är inte på något vis nöjd med att så stora belopp – inte minst de 5 miljarderna som ska gå till att korta köerna och öka vårdkapaciteten – inte når fram till regionerna i tid så att de kan göra en budget och bemanna utefter det. Jag vill ändra på den situationen så att de pengar riksdagen beslutar om kan användas i regionerna på ett aktivt sätt.

Det är alldeles självklart att regionerna bär ansvaret, därför att de är direktvalda. Det framgår av lagen. Det är också så att regionerna själva avgör hur de hanterar budgeten. Just nu väljer flera av dem väldigt ovanliga vägar, både vad gäller att göra underskott och att hantera tidigare överskott. Men ingen av dem gör enbart det. De gör en massa andra saker som är riktigt svåra nu.

Jag besökte Halland i onsdags. De berättade att de försöker minska sina kostnader – på ett väldigt bra sätt, tycker jag – genom att minska beroendet av hyrpersonal. Det är inte gott att man betalar så mycket när man skulle kunna ha fast anställd personal i stället. Det innebär direkta konsekvenser i form av lägre bemannade avdelningar.

Den manöver man behöver göra nu för att komma ifrån hyrberoendet samtidigt som man har en tuff ekonomisk situation är svår, men jag tycker att man gör rätt som försöker komma ifrån hyrberoendet, för pengarna behöver läggas på den fast anställda personalen. Vi måste gemensamt ta ansvar för situationen. Jag har fullt förtroende för regionens lösningar – precis som de i andra regioner – och för att de gör det bästa av situationen nu.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 9 Svar på interpellation 2023/24:137 om bankernas övervinster

Anf. 33 Statsrådet NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! Gunilla Carlsson har frågat finansministern vad ministern tänker göra för alla de hushåll som i dag finansierar bankernas övervinster och om ministern kan tänka sig att införa en tillfällig skatt på bankernas övervinster i syfte att återföra en del av övervinsterna till hushållen.

Interpellationen har överlämnats till mig.

Till att börja med är det bra att svenska företag är lönsamma. För banker är detta speciellt viktigt, eftersom det bygger motståndskraft i det finansiella systemet och kapacitet att upprätthålla kreditgivning i sämre ekonomiska tider. Men lönsamheten får inte uppkomma på bekostnad av ett starkt konsumentskydd och en välfungerande konkurrens mellan bankerna.

Bankmarknaden i Sverige är koncentrerad och dominerad av ett fåtal storbanker. Vissa indikatorer pekar förvisso på att konkurrensen har ökat de senaste åren. Storbankerna har tappat marknadsandelar, bolånemarginalerna är enligt Finansinspektionen de lägsta på tio år och kunderna har blivit mer rörliga. Men storbankerna har fortsatt en stark ställning. Ett exempel på det senare är att bankerna kunnat vara så snabba med att höja räntan på sin utlåning men först på senare tid börjat justera räntan på löne- och sparkonton. Finansministern har i samtal med de större bankernas verkställande direktörer påtalat att denna diskrepans varit anmärkningsvärd och att den reser frågor om konkurrenssituationen på svensk bankmarknad.

Som Konkurrensverket har påpekat är en av de viktigaste förklaringarna till storbankernas dominans att kunderna är obenägna att byta bank. Det är därför viktigt att på olika sätt stärka bankkundernas ställning och öka deras förutsättningar att förhandla med sin bank. Regeringen gav därför redan i slutet av förra året Finansinspektionen i uppdrag att se över hur

konsumenternas ställning på bankmarknaden kan stärkas. Uppdraget ska slutredovisas senast den 25 maj nästa år.

Hushållens ekonomiska situation är hårt pressad av inflationen, som är på den högsta nivån på över 30 år. Det är troligt att en ny bankskatt skulle övervältras på kunderna genom höjda räntor och avgifter. Det skulle innebära att hushållens situation blir än mer ansträngd. Detta är inte rätt väg att gå. Det viktigaste för Sveriges ekonomi just nu är att inflationen bekämpas. Den är till stor del roten till det besvärliga ekonomiska läge som Sverige befinner sig i. Regeringen har därför lagt en återhållsam budget på riksdagens bord, vilken både bekämpar inflationen och stöttar hushållen och välfärden.

Då interpellanten anmält att hon var förhindrad att närvara vid sammanträdet medgav andre vice talmannen att Eva Lindh (S) i stället fick delta i debatten.

Anf. 34 EVA LINDH (S):

Fru talman! Jag tackar Niklas Wykman för svaret. Det var som sagt Gunilla Carlsson som ställde interpellationen, men hon fick förhinder. Därför är jag här och tar debatten.

Den ekonomiska krisen drabbar som sagt vanliga svenskar väldigt hårt. Boräntorna gröper hål i hushållskassan, och fler och fler hushåll kämpar för att få ekonomin att gå ihop. Det är många som har det tufft just nu. Vi har också en kommande sjukvårdskris i landet.

Men den ekonomiska krisen drabbar till synes inte alla. Medan vanligt folk går på knäna gör storbankerna rekordvinster på det tuffa ekonomiska läget. De är inte bara lönsamma; de får rekordvinster.

Den senaste tiden har vi fått se flera kvartalsrapporter som visar att bankernas vinster verkligen exploderar. Det allra mesta av vinsterna tas ut på det som kallas för räntenettot – det som bankerna tjänar på skillnaden mellan ut- och inlåningsräntor. Allt tyder på att bankernas utdelningar kommer att öka kraftigt i spåren av de här rekordvinsterna. Marknadens utdelningsprocesser visar att storbankerna toppar listan över högst direktavkastning, och många pekar på rekordhöga utdelningar.

Fru talman! Det krävs insatser för att långsiktigt stärka konkurrensen i banksektorn, som också finansmarknadsministern var inne på. För bankkundernas skull behöver man sänka trösklarna för hushållen att byta bank. Men det är ett arbete som tar tid. Precis som statsrådet var inne på är det fråga om år framåt i tiden. Det som behöver göras nu är att stötta människor som har det tufft och är drabbade av en kostnadskris här och nu.

Det är också därför vi socialdemokrater vill införa en tillfällig skatt på bankernas räntenetto. Vi gjorde samma sak under energikrisen. När elbolagen tjänade stora summor införde vi en tillfällig skatt på elproducenternas övervinster. På samma sätt kan bankerna vara med och bidra nu.

Det är fråga om en skatt på övervinsten – 23 procent på det räntenetto som överstiger 150 procent. Bedömningen är inte att bankerna skulle behöva ta ut några ökade kostnader från kunderna, utan bedömningen är att de gott klarar sig genom att betala av den här vinsten. Då bidrar de också till att göra det lättare för de hushåll – vanligt svenskt folk – som drabbas väldigt hårt av den ekonomiska krisen.

Prot. 2023/24:32
17 november

Svar på
interpellationer

Därför upprepar jag nu Gunilla Carlssons frågor: Vad tänker ministern göra för alla de hushåll som i dag finansierar bankernas övervinster? Det är ju det som det här handlar om. Det är kunderna som finansierar övervinster. Kan statsrådet tänka sig en tillfällig skatt, som vi socialdemokrater föreslagit? Det skulle innebära att vi kunde fördela pengar från bankerna till svenska folket.

Anf. 35 Statsrådet NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! Kortsiktighet och populism är alltid dåligt i politik. Kortsiktighet och populism är synnerligen dåligt när det kommer till de finansiella systemen, för där kan man orsaka en nästan oöverblickbar skada med kortsiktighet och populism.

Jag gick i skolan på 90-talet. Där fick man då lära sig vad besparingar och nedskärningar innebär och vad det innebär när hundratusentals människor blir arbetslösa. Till stor del skedde detta för att kontrollen över de finansiella systemen gått förlorad.

Jag jobbade tillsammans med dåvarande finansminister Anders Borg i efterdyningarna av finans- och eurokrisen. Då stod svenska staten utan verktyg och var tvungen att fylla på och bygga en hel verktygslåda för att hantera de problem i de finansiella systemen som uppstått när man förlorat kontrollen över dem.

Om man ägnar sig åt kortsiktighet och populism i politiken får man till slut oöverskådliga problem i de finansiella systemen. Till slut, fru talman, riskerar det att spilla över i sämre ekonomiska levnadsvillkor för svenska folket och hög arbetslöshet. Det är så lätt att ägna sig åt populism i de här frågorna och tycka: Det här kan vi väl göra – det är lätt. Här finns mycket pengar – låt oss fördela dem någon annanstans! Men låt mig klart och tydligt slå fast för Socialdemokraterna och svenska folket att stabiliteten och motståndskraften i de finansiella systemen är något som man inte får kompromissa med utan som vi måste värna tillsammans.

Det finns givetvis många frågor. Förhoppningsvis, fru talman, kan Eva Lindh reda ut ett och annat.

När Socialdemokraterna presenterade sin kortsiktiga skatt fick man frågan: Vem kommer att betala den här skatten? Som jag förstod det medgav Socialdemokraterna på den presskonferensen att det nog åtminstone i viss utsträckning blir bolånetagarna. Är det nu rätt tid att göra det ännu dyrare för dem som har bolån, Eva Lindh?

Hur lång tid tar den här skatten att införa? Hur lång tid har tidigare bankskatter tagit att införa? Socialdemokraterna tillgodoser sig de här pengarna redan i nästa års budget. Hur lång tid tog det att få den befintliga bankskatten på plats? Hur ser rimlighetsbedömningen ut för den här skatten? Är det i själva verket så att Socialdemokraterna har grävt ett stort hål i de offentliga finanserna i en för Sverige mycket utsatt tid?

Hur ska räntenettet beräknas? Hur ska det definieras i lagstiftningen? Är det fråga om det som hushållen lånar in och bankerna sedan lånar ut? Är det den inlåning man har till Riksbanken på kapital? Hur ska detta se ut? Hur ska det definieras? Hur ska det fungera i praktiken?

Hur är det med den befintliga bankskatten, Eva Lindh? Har Eva Lindh till exempel några kommentarer till hur det ser ut för Kommuninvest för tillfället? Kommuninvest har vi ju för att finansiera gemensamma välfärdsinvesteringar. Hur går det med den befintliga bankskatten och kommuner-

nas finansiering av Kommuninvest? Har Eva Lindh någon analys av detta? Hur ser det ut med den skatt vi redan har? Den var kontroversiell när den infördes just för att den skulle skapa olika typer av bekymmer. Hur ser Eva Lindh på det befintliga problemet för Kommuninvest?

Prot. 2023/24:32
17 november

Svar på
interpellationer

Anf. 36 EVA LINDH (S):

Fru talman! Jag ser att statsrådet är väldigt upprörd över flera saker. Men han verkar inte alls vara upprörd av de stora övervinster som bankerna gör. Det är jag upprörd över. Det sker samtidigt på bekostnad av bankkunderna. Det är vanligt folk som i dag har det väldigt tufft med hög inflation och höga räntor. Dessutom innebär det någonting för bankkunderna. Det bör man vara upprörd över, och det är jag upprörd över. Men det hör jag ingenting av i statsrådet statsrådets svar.

Vilken är den oöverblickbara skadan? Vad är den oöverblickbara skadan som vi skulle åsamka genom att införa en skatt på 23 procent på det som överstiger 150 procent av det som är det historiska snittet? Vi beskattar inte ens några vinster. Det är ord, men vi beskattar de övervinster som bankerna gör. Det är jag upprörd över, och det borde också statsrådet vara upprörd över. Frågan är: Varför är inte statsrådet upprörd över den orättvisa som det är?

På vilket sätt skulle vi förlora kontrollen om vi inför en bankskatt? Det förstår jag inte heller. Jag håller med om att stabilitet och långsiktighet är väldigt viktigt. Det är viktigt. Det är också det som Socialdemokraterna står för. Det är att vi har en stabil ekonomi och en långsiktighet i ekonomin.

Men just nu är det extremt tufft för många människor ute i Sverige. Man känner av inflationen och de höjda räntorna in på bara huden. Det påverkar människor i dag. Det finns ensamstående mödrar som inte har råd att sätta näringsriktig mat på bordet till sina barn. Det är jag upprörd över.

Det försöker vi i Socialdemokraterna att göra någonting åt i vår budget. Vi har ett antal förslag. En del av att finansiera vår budget är att sätta skatt på övervinsterna för bankerna. Det är helt orimligt att det ser ut som det gör i dag. Människor går på knäna samtidigt som bankerna gör övervinsterna.

Vår bedömning är inte att det borde höja avgifterna något särskilt och öka kostnaderna för bankkunderna. Det är enorma vinster som bankerna har gjort på hushållens bekostnad. De gör så stora vinster att bankerna inte borde ta ut det på bankkunderna, eftersom det just är så stora vinster som de gör.

Jag fortsätter att fråga statsrådet: Varför är inte statsrådet mer upprörd över att bankerna gör de här stora vinsterna på bekostnad av människors ekonomi?

Anf. 37 Statsrådet NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! Jag noterar att Eva Lindh eftersöker ett känslotillstånd. Det är bara det att det inte hjälper jobbet som politiker, policymaker och ansvarig om man är arg, glad, ledsen eller upprörd. Det gäller att vidta rätt typ av åtgärder och inte att gå runt och känna olika saker inför olika fenomen. Det kommer inte att förändra eller förbättra verkligheten. Det vill till att man vidtar åtgärder.

De åtgärder vi vidtar är de uppdrag vi har gett till Finansinspektionen om den ökade konkurrensen på bolånemarknaden för konsumenterna. Det har handlat om den ränteskillnadsersättningsutredning som är på remiss. Den handlar om hur man ska kunna lösa ett bundet bolån till en rimligare kostnad.

Det handlar alltså om konkreta saker som man behöver göra för att öka konkurrensen och förbättra konsumenternas ställning. Att ledamoten efter-söker att jag ska vara upprörd tror jag inte kommer att hjälpa svenska folket särskilt mycket.

Om vi tittar på den skatt som Eva Lindh eftersöker ska införas är det rimligt att man först gör en bedömning av den bankskatt som vi redan har. Jag ställde här en mycket tydlig fråga till Eva Lindh som Eva Lindh inte svarade på. Jag ger henne en chans till. Vad tycker Eva Lindh om effekten på Kommuninvest av den bankskatt som vi redan har? Vad tycker Eva Lindh att det gör med Kommuninvests verksamhet och välfärdens möjlighet att finansiera investeringar?

Fru talman! Det är rimligt att först ställa sig frågan vad det befintliga systemet har för effekter innan man bygger ut det, bygger om det eller gör mer. Det vore därför önskvärt med ett tydligt svar från Eva Lindh till landets kommuner och Kommuninvest om de långsiktiga investeringarna i vår välfärd.

Man ska inte hemfalla till kortsiktighet och populism. Är hela detta räntenetto från svenska hushåll som Eva Lindh påstår, eller är detta räntenetto åtminstone till del uppkommet av bankernas inlåning på Riksbanken? Är det där Eva Lindh har synpunkter i sådana fall? Ska det i sådana fall också beskattas?

Den här typen av frågor söker givetvis svar innan man går fram med att man ska ha miljarder av intäkter till statskassan från den här typen av skatter. Den här typen av skatter har visat sig mycket svåra att konstruera och genomföra. Ändå säger Socialdemokraterna och Eva Lindh att de pengarna kommer man att ha redan nästa år. Hur ska det gå till?

All den bedömning jag har fått till mig från experter på området är att även om man skulle vilja göra en sådan skatt tar det år att få den på plats. Men Eva Lindh säger att de pengarna kan vi ha redan nu. Hur ska det gå till? Vilka experter har Eva Lindh konsulterat i detta? Vilken utredning har Eva Lindh konsulterat i detta? Hur ska den skatten kunna komma på plats?

Det finns frågor om den befintliga skatten. Det finns frågor om den här skatten, i stället för att bara säga: Bankerna gör väldigt stora vinster. Det är fel, och nu ska vi ta in de pengarna till staten. Har man inte svar på de andra frågorna ligger det farligt nära en populistisk hållning.

Men Eva Lindh kanske har svar att ge här i dag. Då blir det givetvis skäl att ompröva. Finns det svar på den här typen av frågor? Är det räntenettet mellan hushåll och banker? Är det räntenettet på den inlåning som bankerna har hos Riksbanken? Vilket räntenetto är det som ska beskattas?

Vilken expertis säger att detta är möjligt? Går det verkligen att göra redan till nästa år? Var är analysen om den bankskatt som vi redan har och hur den till exempel påverkar Kommuninvest? Vad är den legala definitionen av detta räntenetto som ska införas i lagstiftningen? Hur kommer det att påverka?

Eva Lindh gör en annan bedömning än det som framkom på presskonferensen, nämligen att det inte kommer att slå på konsumenterna. Men

finns det någon skatt som fullt ut aldrig betalas konsumenterna i ekonomin? Vilken skatt är det i sådana fall? Hur mycket dyrare kommer bolånen att bli med Eva Lindhs och Socialdemokraternas förslag? Här finns många obesvarade frågor.

Prot. 2023/24:32
17 november

Svar på
interpellationer

Anf. 38 EVA LINDH (S):

Fru talman! Jag ska börja med att svara på frågorna.

Den första är om Kommuninvest. Kommuninvests räntenetto har inte ökat på samma explosionsartade sätt som storbankernas har gjort. Det innebär att man inte gör övervinster på kundernas bekostnad. Eftersom vi vill beskatta övervinsterna kommer det inte att träffa Kommuninvest på det sättet.

Det andra är att vi har infört det tidigare. Jag tror att statsrådet kan vara lugn med att det skulle vi kunna klara av att göra. Det tänker jag inte vidare diskutera här i talarstolen.

Sedan kommer jag till detta med känsla. Anledningen till att jag ens tog upp känslan är att min känsla är att statsrådet är väldigt upprörd över Socialdemokraternas förslag.

Jag sa att han i stället borde vara upprörd över att bankerna gör så stora övervinster på bankkundernas, det vill säga svenska folkets, bekostnad. Det borde han vara upprörd över, och inte över huruvida vårt förslag är genomförbart eller inte. Det är det. Det skulle vi kunna genomföra.

Jag håller med om att det behövs stabilitet och långsiktighet. Det tycker jag är bra. Jag tycker inte att förslaget är populistiskt. Vi gör politik.

Jag vill avsluta med att tala om detta med känsla. Politik är att vilja. Jag vill någonting med politik. Jag förväntar mig och hoppas att statsrådet också vill göra någonting med politik. Det är att vilja och sedan också att göra förändringen.

Det är inte populistiskt. Det är politisk vilja. Jag ställer frågan igen, och då ändrar jag frågan bort från känsla: Anser statsrådet att bankerna gör stora övervinster och att det är ett problem att de gör det på bankkundernas bekostnad?

(Applåder)

Anf. 39 Statsrådet NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! Att vilja saker är bra. Men det är långt ifrån tillräckligt för att sköta ett land eller, för den delen, för att få särskilt mycket gjort över huvud taget. Det handlar om förmåga, kunskap och analys. Att bara vilja eller känna kommer man inte särskilt långt med. Det blir lätt en floskel, en floskel som ligger nära det populistiska. Det handlar om vad man kan göra och vad det har för effekter.

Hur blir det med en sådan här skatt – hur mycket kommer den att slå över på bolånetagarna? Hur är det med andra skatter, och hur mycket slår de över mellan producent och konsument? Det är nog en rimlig bedömning att en hel del kommer att slå över på bolånetagarna. Är detta rätt tid att lägga ytterligare bördor på svenska hushåll, att införa ännu fler skatter och göra det ännu dyrare att bo?

Detta är skillnaden mellan populism och analys. I en populistisk värld kan man säga: Här gör ett företag stor vinst – låt oss beskatta den! Men i en värld där man gör en analys och en bedömning kan man ställa sig frågan: Vad händer om vi inför denna skatt – vem kommer att betala, och hur

mycket dyrare blir det för konsumenten? Och är nu rätt tid att göra det dyrare för bolånetagarna?

Svaret från regeringens sida är väldigt tydligt. En analys, en bedömning, är mycket värdefull, och man kan också konstatera att detta inte är rätt tid att göra det dyrare för bolånetagarna.

Finns det saker att göra för att förbättra konkurrenssituationen på svensk bankmarknad? Där är svaret entydigt ja. Är det mer som bankerna behöver göra för att bidra till att kämpa mot kriminalitet, stoppa bedrägerier och det fasansfulla som sker när till exempel pensionärer blir utsatta för luredrejerier och bedrägerier? Där är svaret ja. Jag är väldigt tydlig med att jag tycker att svenska banker ska göra mer där.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 10 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 16 november

2023/24:185 Den ökande relativa fattigdomen i Sverige

av *Serkan Köse* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2023/24:186 Swedavia AB

av *Isak From* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2023/24:187 Stöd till kommersiell service

av *Monica Haider* (S)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2023/24:188 Totalförsvarsutbildning i skolan

av *Eric Palmqvist* (SD)

till statsrådet Lotta Edholm (L)

2023/24:189 Informationsplikt om hiv

av *Anna Wallentheim* (S)

till socialminister Jakob Forssmed (KD)

2023/24:190 Trähusindustrin och bostadsbyggandet

av *Carina Ödebrink* (S)

till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2023/24:191 Alla barns rätt till bästa möjliga hälsa och sjukvård

av *Karin Sundin* (S)

till statsrådet Acko Ankarberg Johansson (KD)

2023/24:192 Bostadspolitiken

av *Denis Begic* (S)

till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2023/24:193 Sjukvårdspersonalens anmälningsplikt

av *Dzenan Cisić* (S)

till statsrådet Acko Ankarberg Johansson (KD)

2023/24:194 Stärkt djurvälstånd i svensk kycklingindustri

av *Sofia Skönnbrink* (S)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2023/24:195 Lagen om valfrihetssystem
av *Markus Kallifatides* (S)
till socialminister Jakob Forssmed (KD)
2023/24:196 Säkerheten för svensk tullpersonal
av *Richard Jomshof* (SD)
till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

Prot. 2023/24:32
17 november

§ 11 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 16 november

2023/24:260 Klimatmålen till 2030
av *Rasmus Ling* (MP)
till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)
2023/24:261 Barn som förs utomlands mot sin vilja
av *Martina Johansson* (C)
till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall (M)
2023/24:262 Elevinflytandets roll för studiero och trygghet i skolan
av *Camilla Hansén* (MP)
till statsrådet Lotta Edholm (L)
2023/24:263 Förutsättningarna för studentpolitik på landets lärosäten
av *Camilla Hansén* (MP)
till utbildningsminister Mats Persson (L)
2023/24:264 Konsekvenser av restriktionerna för att stoppa svinpes-
ten
av *Åsa Eriksson* (S)
till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)
2023/24:265 Sveriges hållning till palestinska flyktingar
av *Robert Stenkvist* (SD)
till statsrådet Maria Malmer Stenergård (M)
2023/24:266 Arbetslivskriminalitet och samordnad tillsyn
av *Rose-Marie Carlsson* (S)
till statsrådet Paulina Brandberg (L)
2023/24:267 Den nedlagda exitskatteutredningen
av *Mathias Tegnér* (S)
till finansminister Elisabeth Svantesson (M)
2023/24:268 Stöd till Guatemala
av *Tomas Eneroth* (S)
till statsrådet Johan Forssell (M)
2023/24:269 Sveriges Kubapolitik
av *Markus Wiechel* (SD)
till utrikesminister Tobias Billström (M)
2023/24:270 Nationell stödlinje inom området psykisk hälsa
av *Anna Vikström* (S)
till socialminister Jakob Forssmed (KD)

Sammanträdet leddes
av andre vice talmannen från dess början till och med § 9 anf. 39 (delvis)
och
av tredje vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

TUULA ZETTERMAN

/Olof Pilo

§ 1 Justering av protokoll.....	1
§ 2 Anmälan om subsidiaritetsprövning.....	1
§ 3 Anmälan om fördröjt svar på interpellation	1
§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott	1
§ 5 Svar på interpellationerna 2023/24:88 och 103 om konsekvenserna av höjd skatt på husbilar	2
Anf. 1 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	2
Anf. 2 GUNILLA SVANTORP (S)	2
Anf. 3 THOMAS MORELL (SD).....	3
Anf. 4 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	4
Anf. 5 GUNILLA SVANTORP (S)	4
Anf. 6 THOMAS MORELL (SD).....	5
Anf. 7 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	6
Anf. 8 GUNILLA SVANTORP (S)	6
Anf. 9 THOMAS MORELL (SD).....	7
§ 6 Svar på interpellationerna 2023/24:101 och 117 om skatt för personer med sjuk- och aktivitetsersättning.....	7
Anf. 10 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	7
Anf. 11 EVA LINDH (S)	8
Anf. 12 KARIN SUNDIN (S)	9
Anf. 13 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	10
Anf. 14 EVA LINDH (S)	11
Anf. 15 KARIN SUNDIN (S)	11
Anf. 16 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	12
Anf. 17 EVA LINDH (S)	13
Anf. 18 KARIN SUNDIN (S)	13
§ 7 Svar på interpellation 2023/24:121 om budgetens effekt på inflationen och konjunkturen	14
Anf. 19 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	14
Anf. 20 EVA LINDH (S)	14
Anf. 21 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	15
Anf. 22 EVA LINDH (S)	16
Anf. 23 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	17
Anf. 24 EVA LINDH (S)	18
Anf. 25 Finansminister ELISABETH SVANTESSON (M).....	18
§ 8 Svar på interpellation 2023/24:135 om besparingar på sjukvården	19
Anf. 26 Statsrådet ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD)	19
Anf. 27 YASMINE BLADELIUS (S).....	20

Anf. 28 Statsrådet ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD).....	21
Anf. 29 YASMINE BLADELIUS (S)	23
Anf. 30 Statsrådet ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD).....	24
Anf. 31 YASMINE BLADELIUS (S)	25
Anf. 32 Statsrådet ACKO ANKARBERG JOHANSSON (KD).....	25
§ 9 Svar på interpellation 2023/24:137 om bankernas övervinster.....	26
Anf. 33 Statsrådet NIKLAS WYKMAN (M)	26
Anf. 34 EVA LINDH (S)	27
Anf. 35 Statsrådet NIKLAS WYKMAN (M)	28
Anf. 36 EVA LINDH (S)	29
Anf. 37 Statsrådet NIKLAS WYKMAN (M)	29
Anf. 38 EVA LINDH (S)	31
Anf. 39 Statsrådet NIKLAS WYKMAN (M)	31
§ 10 Anmälan om interpellationer	32
§ 11 Anmälan om frågor för skriftliga svar	33
§ 12 Kammaren åtskildes kl. 11.01.	34